

žen
je velká,
dělníků
málo

Mt 9,37

1 1990
ročník XXII
časopis SLOVA

DO NOVÉHO ROKU

Z Božej milosti mohli sme vykročiť do nového roku 1990. Veríme, že Pán pôjde s nami. Pred nami je Božia cesta (Ž 119,35). Je to cesta Božích prikázaní, v ktorých má žalmista záľubu. Pred nami je zvrchovaná cesta Božej lásky (1K 12,31), máme ist po nej. Sú to všedné dni v budúcom roku.

Deň môže byť krásny, všetko sa nám v ňom darí, je plný krásnych zážitkov ... Iný deň je zase plný trápenia, bolesti, strachu ... Prichádza skúška za skúškou. Pán však bude nad nami. On dopúšta, ale neopúšta, sleduje nás tak ako zlatník keď prepaľuje zlato na ohni, aby bolo čisté. Drží ho na ohni dokiaľ sa v ňom nevidí ako v zrkadle, potom ho odloží. Zlato je obrazom našej viery, ktorá sa skúša v ohni zlých dní. Ak obstojíme máme radosť z víťazstva (1Pt 1,7).

Jedna naša sestra išla navštíviť nemocnú sestru. Ako tak išla po ulici s taškami v rukách z nenazdania „výrastok“ z ulice ju prepadol, chcel jej vytrhnúť z rúk kabelku a tašku. Ona sa bránila, v tom sa pošmykla a padla, kričala o pomoc, chlapec sa naťkal a ušiel. Vstala a ďakovala Pánovi, že to tak dopadlo. Návštevu potom vykonala. Po tejto udalosti ostali jej modriny. Pán nedopustil na ňu viac, ako mohla znieť.

V práci Pánovej sú aj prekážky. Nech nás to neodráži, ak sa nám vyskytne aj nehoda pri vykonávaní nejakého dobrého skutku. Majme na pamäti to, že čo vykonáme tu na zemi skrize telo, bude nám odmenou, až budeme stáť pred súdnou stolicou Kristovou, (2K 5,10). Všetko čo konáme pre blíznych a pre Pána, konajme vždy z LÁSKY, lebo len skutky lásky budú mať veľkú odmenu.

Apoštol Pavol veľa pracoval a mal aj veľa prekážok a Pán mu pritom pomáhal. Napísal: „Jedno robím: Na to čo je za mnou zabúdajúc a potom čo je predo mnou sa vystierajúc, ženiem sa za cieľom k víťaznému, k odmene horného povolania Božieho“ (Fp 3,14).

Máme pred sebou ďalší rok milosti a v ňom lepšie pracovné podmienky ako doteraz, preto ich lepšie a viac využívajme. jč

ŽIVÁ SLOVA vydávají Kresfanské sbory v ČSSR v Ústredním cirkevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Jan Ostrolucký s redakční rady. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechnerwiczova 5/2839. — Vychází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30,— Kčs. — Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snižený poplatek za dopravu novin povolen SmřS Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohľadac pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

PONECHANÝ EŠTE TENTO ROK

„Hia, toto už po tri roky prichádzam hľadajúc ovocie na tomto fiku a nenachádzam. Vytni ho; načo ešte i tú zem kazí! A on odpovedal a riekoľ mu: „Pane, ponechaj ho ešte i tento rok, až ho okopem a po hnojím, či by nabudúce nedoniesol ovocia...“ (L 13,7-9).

V tomto podobenstve sa dozvedáme, že niekto mal vo svojej vinici zasadéný fík. Majiteľ vinice prišiel, hľadajúc na ňom ovocie, ale nenašiel. Prichádzaval tak už po tri roky, hľadal ovocie, ale stále nenachádzal. Dal teda vinohradníkovi pokyn, aby ho vytali, nech nekazi zem. Ale čítame zaujímavú odpoveď: nielen aby bol tento strom ešte nadalej v záhrade ponechaný, ale aby mu bola venovaná aj zvýšená starostlivosť, ktorá pozostávala z ošetrovania — okopávania a výživy — hnojenia.

V minulom roku nás viacerí opustili navždy, a tak ďalší rok začíname už bez nich. Vďaka Bohu, že sa k nám priznával až doteraz. Nezabúdajme my, ktorí sme ostali pri živote a začali sme už tento nový rok, že nás Boh preto ponecháva ešte i v tomto roku, aby sme prinášali ovocie. To ovocie máme prinášať po celý rok, v každom ročnom období, v každom veku. Tak ako stromy v tropoch, ktoré priebežne kvitnú a dozrievajú na nich plody. Stromy v týchto podmienkach nemajú vegetačný klud, odpočinok. Aj my máme dobré podmienky k nepretržitému nesieniu ovocia, lebo Pán má starosť o nás, keď nás ponecháva; okopáva, čistí, poskytuje výživu — ošetuje.

On dobre vie, v akých podmienkach žijeme, prečo je potrebné nás okopávať. Dobре vieme, prečo sa stromy okopávajú. Len ten strom nie je okopaný, o ktorý sa majiteľ — záhradník nestará. Budme Pánovi Ježišovi vďační za túto službu, činnosť okopávania, ktorú vykonáva zámerne, nebráňme Mu v tom.

Ďalšia starosť bola výživa — hnojenie. Pán Ježiš dobre vie, v akých podmienkach žijeme, aké prvky vo výžive sú nám potrebné pre dobrý rast a tvorbu dobrého ovocia. On je najlepší zostavovateľ receptúry vo výžive a vie dobu jej aplikácie — použitia pre každý strom, každého človeka.

Túžbou každého záhradníka, ktorý pestuje ovocné stromy, je, aby mal z nich úžitok, oberal ovocie. Tie stromy, ktoré mu rodia zlé ovocie, málo ovocia, alebo vôbec nerodia — aj po rôznych zákrokoch, ošetrovaniach — potom vytína, vykope, aby nekazili zem, nezaberali nadarmo v záhrade priestor.

V tomto podobenstve sa dozvedáme, že majiteľ vinice prichádzal už po tri roky, hľadajúc ovocie na fiku, ale nenašiel. Dáva mu však možnosť ešte ďalší rok. Iste zistujeme rok čo rok, aký je k nám Boh lásavý, zhovievavý, má starosť o nás každú hodinu, deň, mesiac, roky. Ako sa Mu za to odvážujeme?!

Milý čitateľu, premietni si, čo si všetko zobrať aj v minulom roku od svojho Stvoriteľa, aké ovocie si Mu prinášal? Či neplati o nás, že sme mali len listie? Boh nepotrebuje kresťanov len na okrasu, aby mali len zelené listie a kvitli, ale aby aj prinášali ovocie. Máme k tomu podmienku, lebo nám dal Ducha. V liste Galafanom 5. kapitole si čítame, čo je ovocie Ducha: láska, radost, pokoj, zhovievavosť, dobrota, dobrotvorosť, vernosť, krotkosť a združanlosť. Toto ovocie máme prinášať každý deň, či je leto alebo zima, jeseň alebo jar.

Nuž teda my, ktorí sme ponechaní pri živote ešte aj v tomto roku, pamäťajme, že raz jeden rok v našom živote bude posledný. Že raz jeden rok začneme pri živote a nedokončíme ho. Nevieme, pre koho tento rok 1990 bude posledný. A to nás zavázuje, aby sme každý deň, keď ešte sме v tomto roku ponechaní, využili — prinášali ovocie. Ti, ktorí sú už starí a myslia si, že dožívajú, nech sú im povzbudením slová 92. žalmu, že ešte aj v šedinách ponesú ovocie...

Každý deň pamäťajme na slová, ktoré hovoril Pán Ježiš: „Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten nesie mnoho ovocia.“

Nech je naším prianím, aby nás Otec bol oslávený každý deň: Ako? — Keď ponesieme mnoho ovocia. — vh

Ctenáři Písma si uvědomují, že Božím Duchem vdechnuté je slovo originálu: hebrejského textu Starého a řeckého textu Nového zákona. Při překladu textů do našeho jazyka mohou vzniknout odchyly, které již souvisí s osobou překladatele. Víme, že kraličtí bratří přistupovali k překladu v bázni Boží, a proto J. Karafiát při své revizi kralického překladu nechtěl do tohoto překladu zasahovat ve větším rozsahu. Přesto bude jistě užitečné, abychom se na některá místa Písma dle kralického překladu podívali důkladněji, a to ve vztahu k originálu i k jiným překladům.

1) Mt 8,15b: „I vstala a posluhovala jím.“

Jde o Petrovu tchyni, kterou Pán Ježiš uzdravil. V jiných překladech je místo slova „jim“ slovo „jemu“, to znamená Pánu Ježiši. Obojí překlad je správný, ale v druhém případě je zdôraznen vztah k Pánu Ježiši. Vyplývá nám z toho praktická rada: když sloužíme učedníkům Pána Ježiše, sloužíme Jemu samému (viz Mt 25,40).

2) Mt 10,38: „A kdo neběře kříže svého a nenásleduje mne, není mne hoden.“

V řeckém originálu není druhý zápor, proto doslový překlad zní: „A kdo neběře kříže svého a následuje mne, není mne hoden“. Podle kralického překladu Pán Ježiš žádá dvě věci: vzít svůj kříž a následovat jej. Podle druhých překladatelů jde o jednu věc: následování Pána Ježiše bez kříže, to znamená, ne na půdě vzkříšení. Jsou lidé, kteří by chtěli Pána Ježiše následovat jako dokonalého člověka, uplatňovat ve svém životě Jeho některé výroky, ale nechtějí s Ním zemřít starému životu a být s Ním vzkříšeni k životu novému.

3) J 1,9: „Tento byl to pravé světlo, které osvětuje každého člověka, přicházejícího na svět“.

Podle tohoto znění Pán Ježiš jako pravé světlo osvětuje člověka, když přichází na svět, t. j. při narození ... Správně podává pravý smysl elberfeldský překlad (něm.) s poznámkou na okraji: „To bylo to opravdové světlo, které, přicházejíc na svět, osvětuje každého člověka“ (t. j. každého člověka staví do světla). Tedy Světlo, které v osobě Pána Ježiše přicházelo na svět, osvětuje každého člověka, ale nikoli toto světlo osvětuje každého člověka, když přichází na svět. Rozdíl je nám jistě jasný.

4) R 13,8: „Nebo kdo miluje bližního, zákon naplnil“.

Bez důkladného zkoumání mluvnické struktury tohoto verše v řeckém originále by nám unikly cenné pravdy, k nimž Duch svatý vedl apoštola Pavla. Podle mluvnické vazby je doslový překlad: „Nebo, kdo miluje, jiný zákon naplnil“. Pro naše slovo „jiný“ jsou v řečtině dvě slova: allos a heteros. Slovo allos znamená „jiný téhož druhu“, jako např. „jiný Utěšitel“ (J 14,15) = Utěšitel (Duch svatý) je téhož charakteru jako Pán Ježiš. Nebo „A mám i jiné ovce“ (J 10,16a) — ale jde o tentýž druh = ovce, i když jiné. Naproti tomu pro slovo „jiný“ ve významu přívlastku odlišného druhu či charakteru (osob, věcí, vlastností) řečtina užívá slovo „heteros“: Sk 7,18 — „Až v tom povstal jiný král, který neznal Jozefa“. Tento „jiný“ král měl jiné vlastnosti i vztah k Jozefovi, než král přicházející. Ga 1,6: „Divím se, že jste se ... uchýlili k jinému evangeliu“. To není jenom nějaká nepatrnná změna evangelia zvěstovaného Pavlem, ale jde o zcela jiné evangelium.

Kralický překlad Ř 13,8 se odchyluje od originálu dvakrát: 1. Ke slovům „kdo miluje“ přidávají „bližního“, což v originálu není. Má tedy znít: **kdo miluje**, a to všeobecně — Boha, Pána Ježiše, bližní, věřící i ostatní lidi. Před obrácením jsme nemilovali, protože Boží lásku jsme neměli. Přisouzení předmětu milování — „bližního“ — se ztrácí důraz na charakter Božího lidu jako na „nové stvoření“ (2K 5,14-18a). „To pak všecko je z Boha ...“ 2. Vynechali slovo „jiný“ zákon, odlišný od onoho zemského, Starého apod. Jiný zákon je popsán na dalších místech Nového zákona, např. v Ga 6,2: „Jedni druhých břemena neste, a tak plňte zákon Kristův“. To je ten jiný zákon = zákon lásky, jež je po obrácení naším motivem. V Ř 8,2 čteme: „Nebo zákon Ducha života v Kristu Ježiši vysvobodil mne od zákona hřachu i smrti“. Kdo je pod zákonem hřachu i smrti, nemůže milovat. Láska je Božím darem, jak čteme v 1J 3,1: „Pohledte, jakou lásku dal nám Otec, totiž abychom synové Boží slouli“. Slovo „jakou“ není zde běžné adjektivum, označující vlastnost, kvalitu, ale toto slovo označuje **původ**, odkud tato láska pochází. Je to Boží láska, rozlitá v našich srdcích. A touto Ježišovou láskou můžeme naplnit jiný zákon, zákon Kristův. —do

VÍTAZSTVO AJ PO ROKU

Keď sa začítame do Knih kráľov, neustále sa stretneme s bojmi a zápasmi Božieho ľudu s okolitými národmi. Obyčajne Boží ľud víťazil, pretože bol na jeho strane Hospodin. V každom takomto zápase možno obrazne vidieť aj našu súčasnú situáciu. Pravda nezápasíme s „telom a krvou“, ale v zmysle listu apoštola Pavla do Efuzu sú naše boje prevažne duchovného charakteru. Bojujeme sami so sebou, s mocami temna, hriechom, neprávostami, so všetkým, čo je zlé,

nespravidlivé, nebiblické. Každý kresťan je aj bojovníkom a sám najlepšie vie, aké sú tie jeho denné alebo aj nočné zápasy. Okúša prehry, no v Božej sile aj víťazstvá. O tie nám ide predovšetkým. Ved sme na strane Vítaza z Golgoty, Pána Ježiša Krista, sme na Božej víťaziacej strane. Vstupujeme do posledného desaťročia dvadsiateho storočia a pýtame sa: Čo nás čaká už v nastávajúcim roku? Nezmýlime sa, keď do našich každodenných problémov započítame du-

chovné borby a zápasy. Ako v nich obstat, dosiahnuť víťazstvo, môže byť pre nás poučné z príbehu 1. Knihy králov 20,22-30.

Po roku sa opäť pyšný Ben-hadad chystá na vodec Božieho ľudu, kráľa Achaba. V tomto prípade je Achab na správnej strane. Ešte pred bojom mu prorok dáva štyri vzácene rady, ktoré patria aj nám každé ráno alebo na rozhraní rokov: Idi, vzmuž sa, a znaj a vidz, čo máš robiť ... (v. 22). Vstaň, nezostaň ležať alebo sedieť, nezostaň stáť! Bojovník z Božej strany nesmie nečinne postávať, musí ísť dopredu, musí ísť hore. To sú prvé predpoklady k víťazstvu. Vzmuž sa ...! Kolko je medzi nami bojazlivých, nerozhodných, slabých. V tomto prípade sa to týka aj sestier, aby na seba zobraли „mužské“ vlastnosti, odvahu, rozhodnosť, snahu, bojovnosť. Vzmužme sa, bratia a sestry, ved bude treba viesť neľahké boje. ... a znaj, ... Keď chceme dosahovať víťazstvá, musíme znať predovšetkým vlastný stav i silu a taktiku protivníka. Teória, poznanie, to sú veľmi dôležité veci. Odkaľ najlepšie poznávať? Je to predovšetkým Božie slovo. Ak sa mu denne nevenujeme, nemožno čakať víťazné boje. Sú to aj zhromaždenia veriacich, rady starších a až v poslednom rade poučenia z vlastných pádov. Napokon máme vidieť, čo a ako robiť, ako si počítať, „keď to vypukne“. Zváží situáciu, vidieť na čele Hospodina a verne stáť po Jeho boku, pripravený robiť to, čo mi povie On.

Z veršov 22-25 sa dozvedáme, ako sa pripravujú nepriatelia. Vraj tých druhých vedú „bohovia vrchov“, preto treba bojovať na rovine alebo v údoli, treba vymeniť králov za vojvodcov, treba spočítať ľud a tak ísť do boja. Lenže báť sa nemusíme. Ved nás Boh je nie len Bohom vrchu Moriája, Sinai alebo Golgoty, On je aj Bohom sodomských rovin i údolia tieňov smrti. A nech už útočí nepriateľ z pokojných, veľkorysých kráľovských pozícii či z pozícii mocných vojvodcov, aj tak nás Pán je Pánom situácie. A ako sú zrátané nepriateľské

sily, tak sú zrátané i sily Božieho ľudu a sú dobre zaopatrené potravou z Božej kuchyne. Aj tak sa pred bojom javili sily Božieho ľudu ako „dve malé kŕdele kôz“ a nepriateľ „zaplnil zem“. Nemáme často podobné poohľady? Naše malé zhromaždenia, tu a tam jedna rodina, jednotlivec, a to samá slabosť a únavu napriek tomu, čo už vieme a ako sme nasýtení. Až teraz zaznieva Boží hlas: ... dám všetko to veľké množstvo do tvojej ruky, aby ste vedeli, že ja som Hosподín (v. 28 b). Keď už je Indská pozícia napriek všetkým dobrým prípravám a predpokladom beznádejné, preberá boje i ich výsledky do svojich rúk Hosподín. Čo to je preňho tisíc nepriateľov! Nedávno sme boli svedkami zvláštnej udalosti, keď na štadióne v susednej krajinе počúvalo evanjelium tiež sto tisíc ľudí. Poviem si, ale ved to neboli nepriatelia, tí predsa prišli počúvať Božie slovo. Pravda je však taká, že aj tam bola väčšina neobrátených ľudí, ktorí v konečnom dôsledku patria do armády tohto druhého, svetského panovníka. Pán Boh zasahuje tak jednotlivcov, ako aj veľké množstvá. Jeho sú boje a Jeho sú aj víťazstvá. My sme z milosti na Jeho strane. Či to nie je úžasné, no zároveň záväzné?

Prišiel deň veľkého víťazstva. Zvíťazil Hosподín, zvíťazil Boží ľud. Požostalo však ešte dosť nepriateľov. Čítame, že na dvadsaťsedem tisíc padol mŕt v Afféku (v. 30). Samotný Ben-hadad vošiel do mesta a zrejmé v akomsi dome ešte z izby do izby behal hore-dolu. Vždy to bol nepriateľ aj keď porazený, ešte vždy mohol ubližiť. Nie, nemyslime si, že naše duchovné víťazstvá sú definitívne. To bude až v nebi. Tu, na tejto zemi je vždy dosť „pozostalých nepriateľov“, ktorí sa znova sformujú k novým bojom. Aj dnes však „padajú mury“, padajú tí, ktorí sú v pozícii pýchy a revolty proti Bohu.

Prichádza nový rok a s ním nové boje. Budú aj po roku víťazné? Nás Boh zvíťazí určite, len budeme medzi Jeho víťaziacimi bojovníkmi aj my. Vždy a za každých okolností. jk

Vraj bola veriaca.

Ked' som ju navštívil,
zbadal som kdesi vzadu
na poličke luxusnej obývacej steny
Bibliu.
Navidomoči ju pokrývala šedá fólia
prachu.

Rána bez Božieho slova.

Na sebe samá paráda.
Neodmiertnuté ponuky bezbožných.
Dlh do noci rozsvietená obrazovka
farebného televízora.
Zase jeden zmarený deň.

Pozrel som sa na zaprášenú Bibliu
a dozvedel som sa,
prečo je nás kresťanský život
taký šedý,
taký zaprášený.

Sklonil som hlavu a v tichom
vyznávaní
som to povedal Pánovi:
— Nemalo by to tak byť.
— Nemuselo by to tak byť.
— Nesmie to tak byť,
aby sme neskončili nadobro
v prachu
a v popole
zhorených hodnôt
duchovného života.

jk

OSTEN SMRTI

Dosud nepoznaný pocit smutku, bolesti a zmaru asi naplnil srdce prvňích ľudí, když stáli nad mŕtvym tělem zabitého Abela. Od této chvíle vstoupila smrt na scénu lidských dějin a rozprostřela trvalé svůj stín nad vším živým.

Jel jsem za hustého provozu po dálnici do Prahy. V jednom místě, kde končí násep a kde se silnice stýká s volnou krajinou, se mi naskytl smutný pohled. Na okraji silnice ležel sražený bažant a nad ním nepohnutě stál jeho druh. Snad se tento párek pokoušel přejít na druhou stranu rušné komunikace a přitom jeden z nich našel smrt pod koly nepozorného nebo bezohledného řidiče, který tímto místem před chvíli projížděl. Byl to bolestný pohled, který musel naplnit smutkem srdce každého, kdo jel právě kolem.

Smrt je důsledkem lidského hřachu, lidské neposlušnosti. Lidé o ní vědí, protože se s ní stále setkávají; ale odmítají na ni myslet, nechtějí o ní uvažovat. Je příliš bolestivá. Smrt je nepřirozeným převrácením mladého života, i nepřirozeným zakončením života starce. A přesto ve stínu této lidské beznaděje zní slovo naděje. Je to oslava Vítěze, který porazil smrt svou vlastní smrtí na kříži a tím zlomil její ostenu: „který zahladil smrt, život pak na světo vyvedl, i nesmrtelnost skrze evangelium“ (2Tm 1,10). Ne, nad tím, kdo založil svůj život na Kristu, už nemá smrt moc. Pro takového člověka není smrt obávanou tečkou, koncem, na který se boji myslit, ale naopak okamžikem radosti, kdy se setká se svým Pánem. Pro křesťana není hrob posledním místem odpočinku, ale bránou ke slavnému vzkříšení. hk

NEDEĽA

Nedeľa. Pravidelné prichádza ako jeden z najsamozrejmejších javov po veľkej časti civilizovaného sveta. Sveta, ktorý sa spohanišuje a preto stále väčším vzdaluje od jej pôvodného určenia. Je ako nádoba, ktorá raz týždne čaká, aby bola naplnená obsahom iným než vo všedných dňoch.

V článku nám pôjde iba o „nádobe“ — univerzálny jav ostatných najmenej dvadsiatich storočí, ako ju modelovali neraz aj ruky mocných tohto sveta a ako pretrvala napriek všetkým útokom na kresťanský svetonázor. Nebude nespravidlivé, ak povieme, že na svete je, a svet ju nepozná ... a jej náležiteň svätenie neraz pokulháva aj pri vykúpených a úzko súvisí s ich duchovným stavom. Nám však pôjde iba o technickú stránku veci a tak má byť nás článok chápány.

Prvý deň týždňa v kresťanskom poriadku pripomína nové stvorenie s Kristom ako svojuvzkriesenie Hlavou. Nie je to pôhé premenenie soboty na nedeľu, ale n o vý deň, otvárajúci novú epochu. Bol to deň vzkriesenia, deň, v ktorom sa udiala väčšina Pánových zjavení svojim po Jeho zmŕtvychvstaní, deň, v ktorom bol vyliaty Svätý Duch. Z dochovaných literárnych prameňov z doby prvotnej cirkvi sa nedá potvrdiť, že by nedeľu pokladali za nahradu židovskej soboty, či jej pokračovanie.

Sobota mala vzťah k starému stvoreniu (2M 20,11; 31,17). V Starom zákone sú však aj náznaky na iný deň (Ž 118, 22-24, 3M 23,11). Tento deň milosti má charakter výsady a radosti, kym sobota prichádzala po týždni práce — poriadok, aký sa predvídal pod Zákonom. Nedeľa je výrazne kresťanskou inštitúciou. Nie je pre všetkých, a sotva možno zákonom nariadiť, aby ju svätili Iudia, ktorí nie sú spasení. A nie je tiež správne obracať sa k sobote pre pravidlá o zachovávaní nedele. Židia vedeli, že sobotný deň oddychu bol Bohom posvätený a samozrejme pripázaný. Za čias pozemského života nášho Pána úpravy na jeho svätenie boli podrobne prepracované a v nejednom ohľade neprijemne obmedzujúce¹⁾. Tu bol dôvod pre Jeho výrok, že nie je človek stvorený pre sobotu, ale sobota pre človeka. Kresťania uverivší zo Židov pokračovali spočiatku v navštevovaní chrámu a synagógy, ale veľmi skoro „prvý deň týždňa“ zaujal svoje miesto ako deň prednostne určený na lámanie chleba, zbierky a rozjímanie Božieho slova. Sú náznaky, že kresťania zo Židov svätili ako siedmy tak prvý deň týždňa, pričom siedmy bol prípravou na prvý. Po zničení svätého mesta a teda prerušení služby spojenej s prinášaním obetí sa nedeľa stala uznávaným dňom zhromažďovania na slávenie Pamiatky Pánovej. V dobe medzi smrťou apoštola a tzv. Milánskym ediktom — znamenal zásadný obrat štátu voči cirkvi, keď Konštantín Veľký r. 313 ustanovil slobodu zhromažďovania a iné slobody pre kresťanov — bol prvý deň týždňa svätý cirkvou ešte stále neužívanou a občas aj prenasledovanou. Motív na jeho svätenie bol čisto morálny a náboženský. Sociálne zloženie prvotnej cirkvi bránilo dôslednému zachovávaniu nedeľného odpočinku, ktorý bol predtým typickým znakom židovskej soboty. Okrem času na pobožnosť nejeden z kresťanov musel odísť za svojimi povinnosťami (to dokonca platilo aj po vzniku mnišstva — aj pre najprísnejšie kláštory). Pri ustanovení nedele neboli potrebný

1) „V zákonníckom pojatí sa stala sobota samotúčelom a najvyššou náboženskou povinnosťou. Bola stanovená miera sobotnej cesty a sfažená v sobotu starostlivosť o chorých. Panovali dokonca prudké spory medzi školou Šammajovou a Hillelovou, či vajce znesené v sobotu, smie byť zjednené alebo zničené ako plod porušenia sobotného dňa.“ (A. Havránek)

edikt, na rozdiel od soboty a jej nariadenia Zákonom. Až v štvrtom storočí náhľadzame výrok, naznačujúci, že na svedomie kresťanov — uprostred rušivého vplyvu okolitého sveta a rastúcej vlažnosti — sa malo zapôsobiť z pozície authority. Cisársky edikt Konštantína z r. 321 prikazujúci svätiť nedeľu však nebral veľký ohľad na jej svätoť ako kresťanskej inštitúcie. A keď sa zo svätenia urobila povinnosť, čoraz viacej ustupovalo do pozadia povedomie výsady a radosti, akú pre cirkev tento deň znamenal. Príkazy a sankcie spojené so zachovávaním nedele dali postupne vyniknúť jednému z jej najvlastnejších budúcičich znakov — oddychu od práce. Kým spočiatku bola obmedzená iba práca úradov, remesiel, vojenských pochodov a divadiel, roku 585 prešiel tento zákaz aj na akúkoľvek prácu. Tým sa vlastne starozákonné ustanovenie o sobotnom pracovanom pokoji prenieslo na nedeľu, a to autoritou Boha podľa štvrtého prikázania. Avšak podľa učenia apoštola nevidíme, že by charakteristickým znakom nedele mal byť práve pracovný pokoj. Ani jeruzalemský koncil (Sk 15), na ktorom boli prijaté dôležité rozhodnutia o báze pre zjednotenie kresťanov zo Židov a pohanov, sa nezmieňuje o svätení soboty a teda ani o spôsobe svätenia jedného dňa v týždni všeobecne. Sobota a úzkostlivé zachovávanie dní boli apoštolom Pavlom dôrazne odmielané. Kým cirkev žila pod impulzom pôvodného posolstva o Pánovi zmrťvychvstani a svoj život ako celok viedla dľa vôle Božej, schádzala sa ako oslobodená od vonkajšieho príkazu prisľubovať dňom zvláštny význam. Ako sa však v priebehu doby ustaľovala forma bohoslužby — a pri samozrejmom rešpektovaní Písem Starého zákona — určité splynutie kresťanského svätenia a idey soboty sa stalo nevyhnutným, to zo stránky vnútornej. Z vonkajšej mu jeho podobu vymodelovala ochrana a regulácia vrchnosti. Reformátori jednomyselne zavrhli zákonnícke zdôvodňovanie nedele. Neskôr však Puritánske hnutie v Anglicku, meoadizmus a pietizmus prinavrátili starú, sobotou zdôvodnenú prax a tá pretrváva temer do našich čias. S postupnou premenou výrobných vzťahov, industrializáciou s rozšírením práce v továrnach otázka nedele neprestávala byť predmetom trvalej pozornosti zákonodarstva, voľných spolkov i cirkvi. Nie je bez zaujímavosti, že existovala napríklad „Švajčiarska spoločnosť pre svätenie nedele“ (od r. 1861), ktorá svojím spôsobom dosiahla nemalé úspechy.

Ked voľakedy Martin Luther povedal, že kým v zásade každý deň je rovnaný svätý, no ľudská prirodzenosť si vyžaduje pravidelný deň odpočinku, uznal tú istú obyčaj ako ju poznajú katolícke i nekresťanské zeme. Dôležitosť pravidelného odpočinku bola dobre ilustrovaná poklesom produkcie, ku ktorému došlo v dôsledku nedeľnej práce za 1. svetovej vojny. V súčasnosti mechanizácia a automatizácia v priemysle umožnili druhý voľný deň, čo značí, že sa potreba oddychu a kresťanského svätenia nebude vzájomne prekrývať (vyjadrené inak, nedeľa prestáva byť dňom, v ktorom fyzicky pracujúci kresťan rád pobudol v miestnosti zhromaždenia, kym jeho brat so sedavým zamestnaním si musel upierať prirodzenú potrebu rekreácie mimo miestnosť). Od nejedného kresťana to bude vyzádovať, aby si znova premyslel svoj vzťah k tomu, čo rozumie pod svätením nedele.

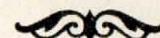
mk

Chtěla jsem být svatá, dokonalá a bez vady. A chtěla jsem to dosáhnout sama. A pak jsem pochopila: Nemáš být ničím, nemáš už nic moci, chtít a dělat — aby ti byl Pán Ježíš vším — tvým vykoupením i posvěcením.

(Eva von Tieles-Winckler 1866—1930)

WATSCHEMAN NEE

OSVOBOZENÍ ducha

Není tomu dálno, co jsme ukončili seriál článků W. Nee Skrytá síla duše. Na konkrétních příkladech můžeme poznat, že tento Boží člověk už dříve poznal nebezpečí, které číhá i na věřícího člověka, jestliže se poddá žádostem své duše. Toto je však jen polovina tajemství opravdového křesťanského života. Na jedné straně je duše a nebezpečí podlehnut jejím žádostem, na druhé straně je duch a nebezpečí, že mu nedáme ve svém životě prostor. O této druhé stránce problému pojednává W. Nee v knize Osvobození ducha, z níž vybereme několik důležitých úvah.

Důležitost potření

Každý, kdo stojí v Boží službě, dříve nebo později zjistí, že největší překážkou jeho práce nejsou lidé, ale on sám. Pozná totiž, že vztah mezi jeho vnitřním a vnějším člověkem není harmonický, že každý z nich směřuje na jinou stranu. Pochopí také, že jeho vnější člověk není schopen podrobit se vedení ducha, proto duch nemůže poslouchat nejvyšší Boží příkazy. Mnozí věřící nikdy nepodstoupili zápas se svým vnějším člověkem. Proto i obživení, horlivost, prosby a činnost nepřináší požehnání.

Všimněme si, že Bible mluví o dvou stránkách člověka: „Nebo zvláštní lítost mám v zákoně Božím podle vnitřního člověka“ (Ř 7,22). „Abyste dal podle bohatství slávy své moci posilněnou být skrze Ducha svého na vnitřním člověku“ (Ef 3,16). „Protože neoblevujeme, ale ačkoli ten zevnitřní člověk nás ruší se, však ten vnitřní obnovuje se den ode dne“ (2K 4,16). Jakmile Bůh přichází, aby v nás přebýval svým Duchem, vstupuje do našeho ducha, kterého nazýváme vnitřním člověkem. Kolem vnitřního člověka je duše se svými projevy: myšlením, citovým vnímáním a vůlí. Boží Duch se tedy druží k našemu duchu, nikoli k duši nebo dokonce k tělu (fyzickému). Tak, jako jsme oblečení do oděvu, tak i náš vnitřní člověk „obléká“ vnějšího člověka — duch obléká duši. A podobně duch a duše „oblékají“ tělo. Je tedy pochopitelné, že si lidé obvykle více uvědomují tělo a duši člověka, zatímco ztěží jsou schopni vůbec rozpoznat a pochopit svého ducha.

Pracovat pro Boha je schopen jen ten člověk, jehož duch se může uvolnit. Základní obtíž spočívá v tom, že duch člověka je neschopen prolomit se duší. Požehnání naši práce spočívá v tom, zda náš vnější člověk byl Božím zásahem potřen (rozlomen), takže vnitřní člověk může touto trhlinou projít a vystoupit ven. Pán Ježíš k tomu v J 12,14 říká: „Zrno pšeničné, padna v zemi, neumře-li, ono samo zůstane a paklif umře, mnohý užitek přinesete.“ V zrnku pšenice je skryt život, je zde však slupka — velmi pevný vnější obal. Do té doby, než tato slupka praskne, pšenice nemůže růst. Jakmile slupka působením teploty, vlhka a ostatních vlivů v půdě praskne, pšenice začne růst. Podstatou problému tedy není, zda uvnitř zrnka je život, ale zda vnější slupka již praskla. Pán pokračuje dále: „Kdož miluje duši svou, ztratí ji; a kdož nenávidí duše své na tomto světě, k životu věčnému ostříhá ji“ (v. 25). Obalovou vrstvou zrnka je náš duševní život, zatímco skrytý život uvnitř je věčný život, který jsme obdrželi od Boha. Rikáme-li, že potřebujeme, aby nás Pán potřel, neznamená to pouze formu vyjádření, ani pouhou nauku, ale životně důležitý zásah. Zůstane-li vnější člověk nepotřen, nemůže Jeho život z nás proudit k požehnání církvi, ani Bůh nemůže požehnat svému Slovu skrze nás hlásanému.

Alabastrová nádoba musí být rozbita

Známe příběh o ženě s alabastrovou nádobou drahocenného nardu (Mt 26, J 12). Nádoba musela být rozbita, aby „čistý“ nardus mohl vytékat a tak naplnit dům zvláštní vůní. Mnozí lidé si chrání „alabastrovou nádobu“ (duši) jako poklad, domnívají se, že její hodnota převyšuje hodnotu masti. Více si cení duši než ducha. Někdo si chová jako poklad svou bystrost a domnívá se, že je velmi důležitá. Jiný opět velice cení své city a svou osobu. Myslí, že je lepší než druzí, protože svou výmluvností, rychlosťí v jednání, přesnosti úsudku je lepší než druzí. My však máme toužit vnímat pouze vůni „nardu“, Ducha Božího s naším duchem. Bez rozbití vnějšího to vnitřní nemůže pronikat ven.

Duch svatý nepřestal konat své dílo. Navštěvuje nás jedna událost za druhou. Všechno výchovné působení svatého Ducha směřuje k jedinému cíli: potřít našeho vnějšího člověka, aby náš vnitřní se mohl projevovat. My však se často trápíme nad malíkostmi a rejtám se nepatrny ztrátami. Pán si připravuje možnost, aby nás použil, avšak sotva se nás dotkla Jeho ruka, cítíme se něštastní, často to Bohu zazlíváme a stáváme se negativními. Od té doby, kdy jsme přijali spasení, Pán se nás mnohokrát a různými způsoby dotýkal, aby byl potřetí náš vnější člověk, aby alabastrová nádoba našeho života byla rozbita a vytékla nardová mast Jeho požehnání.

Každý z nás musí poznat, co Pán zamýslil v jeho životě. Je smutné, že mnozí nevědějí, jaký smysl a záměr má Pán s jejich životy. Jak velice potřebují otevřít oči pro Pána, aby pochopili jeho záměry s nimi. Pán používá dvou odlišných způsobů pro zlomení našeho vnějšího člověka, a to postupný proces nebo náhlý ničivý zásah. S některými jedná náhle a pak pokračuje postupně, u jiných Pán používá trvalých, každodenních zkoušek, až jednoho dne zásahne velkým úderem. Zdá se, že Pán musí s námi jednat obvykle několik let, než může ukončit toto dílo potření. Přesná doba je v Jeho ruce, i když ji můžeme svým postojem prodloužit. Je to však smutné, když Boží čas je z naší strany mařen. Jsme schopni kádat pomocí svého intelektu, citově můžeme posluchače dojmout, avšak Duch Boží se nemůže dotknout lidí naším prostřednictvím, jestliže tuto práci nekonáme naším duchem, který je veden Duchem Božím.

Smysl kříže

Šlo o našem „kříži“ pravděpodobně zevšednělo. Co doopravdy kříž znamená? Kříž umrvuje vnějšího člověka. Kříž otevírá lidskou skřípku. On má ničit všechno, co patří našemu vnějšímu člověku: naše názory, způsoby jednání, chytrost, sebelásku, všechno, co vychází z nás. Často v nesnázích vidíme jenom lidí, kteří se proti nám staví. Nevidíme Boží ruku, kterou nás chce vést a vychovat.

vávat. Neuvědomujeme si, že On dopouští, abychom nesli kříž ke zlomení a potření vnějšího člověka. Kéž rozpoznáme v jednotlivých událostech našeho života, či ruka zasahuje v našem životě, že to není lidská ruka, že to nejsou členové naší rodiny nebo bratři a sestry v církvi, ale že to pří nás způsobila Boží ruka. Potřebujeme se naučit, jak máme pokleknout a polibit tuto ruku, milovat ji, protože její zásah pří nás má nám sloužit k dobrému. Musíme získat toto světlo, abychom viděli, že vše, co Pán pří nás činí, je k našemu dobrému. On nedělá chyby!

Velkou překážkou v procesu zlomení vnějšího člověka je sebeláska. Prosme Pána, aby od nás odňal srdce, které miluje sebe. Příčinou našeho nedorozumění, popudivosti a nespokojenosti je skutečnost, že milujeme sebe. Proto hledáme cestu, jak bychom se mohli osvobodit, jak bychom nemuseli kříž nést. Hledáme únik před působením kříže. Avšak jen ten, kdo vzal kříž na sebe a odmítl pít ocet smíchaný se žlučí, zná Pána opravdu. Mnozí totiž berou kříž neochotně, stále přemýšlejí o doušku octa smíchaného se žlučí, aby zmírnili své trápení. Ti, kteří dovedou říci: „Což nemám pít kalich, který mi dal Otec?“, nebudou pít z kalicha, ve kterém je ocet se žlučí. Tito vykoupení již byli osvobozeni od sebelásky.

Není nic krásnějšího, než potřený člověk! Zatvrzelost a sebeláska musejí ustoupit před krásou člověka, kterého Bůh potřel. Vzpomeňme Jákoba, který dokonce již v životě matky zápasil se svým bratrem Ezauem. A pak jeho život byl naplněn bolestí a zármutkem. Utekl z domova, dvacet let byl oklamáván, žena, kterou miloval, mu předčasně zemřela, milovaný syn Josef byl „roztrhan divokou zvěří“ (v tomto domnění dlouhé období Jákob žil) a pak i druhý milovaný syn Benjamin byl uvězněn v Egyptě. Bůh na Jákobovi pracoval a jeho život můžeme nazvat historie Božích ran. Vrcholem byl Jákobův zápas u potoka Jakob s Bohem. V tomto zápasu, kde Jákobovi šlo o požehnání Boží, se ho Bůh dotekl a od té chvíle až do smrti kulhal. Ale obdržel požehnání. Z Jákoba se stal Izrael. V posledních několika letech byl průzračný. Jak důstojná byla jeho odpověď faraonovi. Jak nádherný byl jeho konec, když se Bohu klaněl nad svou holi. Jak zřetelné bylo jeho požehnání potomků. Po přečtení poslední stránky jeho příběhu toužíme sklonit svou hlavu a chválit Pána. Zde je zralý člověk, který zná Boha. Několik desetiletí Božího působení vedlo k tomu, že vnější Jákobův člověk byl zcela zlomen.

Každý z nás má v sobě mnoho přirozenosti, podobně jako Jákob. Máme nařídit, že Pán potře i našeho vnějšího člověka do té míry, aby se mohla ukázat tvář vnitřního člověka. Teprve až na vnějšího člověka dopadnou rány, až projde Božím působením, ukáže se duch. Kéž se Bůh smiluje nad námi a ukáže nám na tu cestu jako cestu jedinou, abychom poznali smysl Jeho zásahů do našeho života a abychom nepohrdali touto Jeho kázní.

M. Nee

Věřit neznamená vynucovat vlastní silou nemožné, ale důvěrovat Boží moci, která už pro nás udělala všechno.

(Heidenreich)

Učíme se...

od
pejska

Máme pejska. Vlastně jsme si už mockrát myslíli, že ho nemáme. Náš jezevčík je veliký tulák, který nade vše miluje svobodu. A tak když se mu naskytne příležitost, hned uteče. Nedávno se vydržel toulat celé tři dny a noci, než se vrátil domů. Co jsme se ho nahledali! A těch starostí, které nám způsobil! Přesto i z těch nejdelenších cest ho jeho věrné psí srdce neomylně vede zpět do našeho rodinného kruhu. Psí instinkt mu velí, aby se vrátil k těm, které uznává za své pány. Často je pro něho zpáteční cesta nelehká. Stává se, že musí pomoci i cizí lidé. Otevřít mu vchod do domu, když žalostně vyje před hlavními dveřmi, a pak ho vyvézt výtahem do patra, kde bydlíme. Kolik radosti vždy znova prožíváme spolu s ním z takového shledání.

Kolik smutku je v Hospodinově náruku nad nevěrností a odpadlictvím těch, kterým chtěl být milujícím Pámem a Bohem: „Vůl zná hospodáře svého, a osel jesle pánu svých. Izrael nezná, lid můj nerozumívá“ (Iz 1,3).

Nestává se nám, že také někdy zatoužíme po „svobodě“, která nepřináší nic jiného, než ztrátu obecenství s naším Pánem? Ale díky za to, že On nás nenechá bloudit; díky za to, že nám posílá do cesty bratry, sestry i často neznámé lidi, aby nás přivedl zpět k sobě. Učme se od pejska, ne jeho toulání, ale věrnosti s níž lze ke svému pánovi.

hk

Nech opustí bezbožný svoju cestu ... a nech sa navráti k Hospodinovi, a služuje sa nad ním, a k nášmu Bohu, lebo je hojný odpustit.

POKORNĚ CHODIT SE SVÝM BOHEM

Mich 6,8

Pokorně chodit s Bohem dokáže jen člověk věřící. Proto se budeme zabývat Abrahamem, mužem víry, který pokorně chodil se svým Bohem. Pak se zastavíme u největšího vzoru pokory — u Pána Ježíše. A konečně si připomeneme, že kdo chodí pokorně s Bohem, má také pravou pokoru i ve vztahu k lidem. Budou nás tedy zajímat tři věci:

I. Co je víra jako předpoklad pokorného chození s Bohem a co je pokora.

II. Jak pokorně chodil s Bohem Pán Ježíš.

III. Jak máme dokazovat i v jednání s lidmi, že pokorně chodíme s Bohem.

I. Co je víra jako předpoklad pokorného chození s Bohem a co je pokora sama

V celém životě Abrahamově vidíme stále: Víra je přijímání Božích rozkazů, které člověka nutí chodit s Bohem. Tyto rozkazy ho vyruší z pohodlné zabydlosti, půvratí jeho ustálený životní pořádek, nízko mechanickou setrvačnost každodenních zvyků a z usedlosti a majitele realit udělají nezájištěného Božího poutníka. Uvedou ho na novou cestu, kterou si člověk nikdy sám nenaplánoval. Tato nová cesta je právě cesta pokory. Co je pokora?

1. Je to především způsob, jak člověk přijímá Boží rozkazy, i když odporuje jeho staré přirozenosti. Takový Boží rozkaz dostal Abram, když Bůh řekl: „Vyjdí ze své země a jdi do země, kterou ti ukážu!“ Tento rozkaz jedním rázem rozbil všechny dosavadní jistoty, roztrhl všechny modly minulosti a postavil Abrama před nejistou, záhadnou budoucnost. Teď bude třeba změnit své záliby, ustálené názory a celý životní styl. Je to únosné pro Abrama v jeho věku?

Abram však přijal Boží rozkaz bez výhrad a námitek. Nekoriguje ho, nevylepšuje ho, nemá k němu žádné „diskusní příspěvky“, nezmírňuje ho, nedoplňuje ho, nepřizpůsobuje ho svému vikusu, svým ideálům, svým citům, plánům do budoucna, nekoordinuje ho s ostatními zájmy života, nedělá cestovní program, neurčuje trasu, nestanoví cíl. Ale přijímá tento rozkaz a plní ho s bezvýhradnou poslušností. Podřizuje se bezpodmínečně Božímu vedení. A to je pokora. To je pokorné chození s Bohem.

2. Pokora je také důsledná vůle k slávě Boží. Tato vůle k slávě Boží se projevuje právě v neobvyklých situacích, kdy se člověku třeba zdá, že musí zahodit výsledky své celoživotní práce, vzdát se všech dosavadních triumfů víry, začít úplně znova, vykročit do budoucnosti zase jako úplný začátečník s prázdnýma rukama. V takové neobvyklé situaci se ocitl Abram ve chvíli, kdy mu Bůh řekl: „Vezmi syna svého, jediného svého, kterého miluješ, totiž Izáka a jdi do země Moria a obětuj ho tam v oběť zápalnou na jedné hoře, o které ti povím“ (1M 22,2).

Kdyby Abraham nebyl chtěl oslavit Boha, byl by uvažoval asi takto: Obětovat Izáka? To je vyloučeno, Izáka jsem přece získal vírou; narodil se vlastně proti přirodním zákonům, když jsem byl vyhaslý stařec. Izák je proto nejcennější trofej mé víry, její nejvyšší triumf. A to mám teď zahodit? A potom: Izák je základ, na kterém spočívá celá budova Božích slibů. A já mám teď ten základ zbořit? To by byla katastrofa! Ne, to při zdravém rozumu udělat nemohu!

Abraham měl však víru, která od Boha přijímá rozkazy i s ilou k jejich plnění i moudrost, aby jim dobře rozuměl. Proto rázně vykročil směrem k slávě Boží a přitom uvažoval takto: Jsem na Boží cestě! Tady jde o to, aby Bůh byl stále

víc a více oslavován. Už jednou povstal Izák z něčeho, co bylo mrtvé, totiž z těla přestárlých rodičů. Teď podruhé, když Izáka obětuji a když se tou zápalnou obětí jeho tělo promění v popel a dým, znovu povstane z něčeho, co je mrtvé: z popelu a z dýmu. Snad to neříkám přesně. Bůh prostě znovu stvoří jeho tělo, vzkřísti ho z mrtvých a tak se ještě více oslaví, než doposud. Izák, jako základ Božích slibů, nezmizí beze stopy. Musí se jen k Boží slávě ukázat, že Bůh bez Izáka je všechno, kdežto Izák bez Boha nic. — A tak šel pokorně s Bohem na horu Moria a dosáhl snad největšího triumfu víry, jakého kdy dosáhl věřící člověk.

To je tedy pokorné chození s Bohem: bezvýhradné plnění Božích rozkazů a důsledná vůle (chtění) k slávě Boží. V plné záři tohoto vzoru pokorného chození s Bohem si každý z nás položme nyní dvě důležité otázky:

1. Jak přijímám Boží rozkazy? Přijímám je s bezvýhradnou poslušností? — Nebo k nim mám všelijaké výhrady?

2. Jsem naplněn důslednou vůlí k slávě Boží? — nebo mi jde více o to, čím jsem v očích, v myslí a obrazotvornosti lidí okolo sebe? F. X. Šalda překně řekl: „Křestan ví, že všecka sláva náleží Bohu ... Bůh sám chválí se v dílech svých — člověk se však jen marně nadýmá, neboť přijal dary a talenty, ale nedal si jich sám. Avšak kdo z nás se dnes postavil na toto krásné, prosté a vznešené stanovisko? Kdo z nás již zde došel této velikosti?“

Kdo zachází s Božími rozkazy lehkomyšlně a kdo není naplněn důslednou vůlí k slávě Boží, takový věřící člověk má ještě daleko k pokornému chození s Bohem.

J.Kz

JEŠTĚ K 17.11.1989

Události ze 17. listopadu 1989 mi postojem studentů připomněly květnové dny roku 1945, kdy jsem se jako osmnáctiletý rozhodl odejít s několika přáteli na pomoc pražskému povstání. Moje rozhodnutí bylo výsledkem vlastenecké výchovy zaměřené proti německým okupantům, jejichž lži a násilnosti neznaly mezi. Rodiče mi nebránili, a tak s trikolórou na klopě jsme se vydali pěšky do nepříliš vzdálené Prahy. V krátké době (uz sám) jsem se zařadil mezi bojující oddíly a po skončení bojů na jednom úseku jsem přešel na další dvě místa pražského povstání, kde šlo právě tak o život, jak v případě prvním.

Uplynulo 44 let a na pražské Národní třídě stáli mladí lidé, jako jsem byl tehdy já, proti stejně mladým lidem odhodlaným potlačit zlo (podle hlediska a instrukcí těch, kteří na pochod studentů měli odlišný názor). Následky byly otřesné. Můj obdiv patřil těm, kteří stáli s holýma rukama proti sile a nikdo z nich nevytrhl i tem, kteří je bili, hůl ani štík k odvetě. Vždyť jim šlo o život. Víme, jak málo stačí, aby jediná rána holi ukončila lidský život. Nebránili se, jako by znali slova Pána Ježíše: „Já pak pravím vám: abyste neodpirali (neodporovali) zlému. Ale udeři-li tě kdo v pravé líce tvé, nasad jemu i druhého“ (Mt 5,39). Kdo byl tito mladí lidé? Byly to děti našich blížních, našich sousedů, byly to naše děti, které odpovídaly tomu, co nesnášely, odpovídaly nepravdě a lži. Zkušenosť, kterou získali tito mladí lidé, převážně studenti vysokých, ale i středních škol, je zocelila v boji proti zlu. Jejich postoj je možné vyjádřit slovy apoštola Pavla: „Nebo není bojování naše proti tělu a krvi, ale proti knížatstvu, proti mocnosti, proti světa pánům temnosti věku tohoto, proti duchovním zlostem vysoko“ (Ef 6,12). Toto je i nás boj. Boj bez padajících hlav, odvěků bojovaný věřícími lidmi, právě tak ušlechtil vedený jako boj těch, kterým patří tyto rádky obdivu a uznání provázené přání, aby neustali a bojovali dál „proti nadzemským duchům zla“ (Ef 6,12 ekum. překl.), aby v tomto boji překonali tyto mocnosti zla, usilující o zdeptání jejich duchovního člověka a pokračovali tak, aby jejich duše spočinuly v Bohu.

Kdysi řekl Karel Čapek moudrou větu o lásce. Řekl asi toto: „Říkáme lásku a on to je celý zástup citů, ani je v tom houf u nemůžeme rozseznat.“ Tímto výrokem je Karel Čapek jen jedním z řady filosofů, básníků, kteří se pokouší již tak dlouhou dobu definovat lásku, ten tajemný pojem, ale nejen pojmem: jistě se shodneme na tom, že láska je mocnou silou v životě člověka. A ze zkušenosti víme, že každá síla, každá aktivita, má svůj zdroj, odkud je živena a doplňována. A o tento zdroj jde. Zamysleme se nad zdrojem, ze kterého tyto lidské lásky a třebas krásné vztahy vyplývají. V 1. epištoli Janově 4,8 si čteme: „Kdož nemiluje, nezná Boha, neboť Bůh láska jest.“ Bůh je láska. Jeho podstata je láska. Jako by byl vystavěn z lásky. Vidíte, jak je těžké, vlastně nemožné, představit si Boha. Vždyť ani lásku neumíme definovat, a je konečně zbytečné usilovat o lidskou představu Boha. Ale není zbytečné lidské úsilí Boha poznávat. On se nám totiž zjevuje právě v lásce.

Jistě budete souhlasit, že láska je lidské označení pro něco skutečně krásného, tvůrčího, něco, co i když je mezi lidmi zprofanováno, ušlapáno, přece jenom zanechává v člověku nejkrasnější vzpomínky. Něco, po čem člověk celý život touží. A láska má jednu výraznou vlastnost. Touží se totiž sdílet s druhým tím, čím je naplněna. Hledá

někoho, aby na něm mohla spočinout, jemu pomoci, o odmyslíme-li se na chvíli od všelijak zdeformované lidské lásky a pohledíme-li na lásku Boží, zjistíme, že i Bůh se chce s člověkem sdílet. Nejdříve dá vznik světu, planetě Zemi, a na ní živořícím — všimněte si, stvořil je v párech, aby mohly jeden o druhého pečovat, starat se o mládáta — stejně tak i v prvním lidem, k Adamovi a Evě, přistupuje s láskou a se starostlivostí. A v proroku Jeremiášovi čteme, že Bůh po lidech touží (32,41): „I veseliti se budu z nich, dobře jim čině.“ Představte si: sám Bůh zde říká, že se bude radovat z naší radosnosti, že bude mít radost z toho, budou-li lidé šířit lásku. A sám nám bude dobré činit. To je obraz světa naplněného láskou. Namítnete, že to ale neodpovídá našemu světu. A máte pravdu. Teď totiž přichází to strašné ALE. A s ním něco zcela opačného než lásky. Přichází slovo o Boží nepřízni, Božím soudu, o hříchu. Přicházíme k tomu, proč Bůh odchází z lidských srdcí. Proč je nechává v jejich zlobě a vzpourě. A my si potřebujeme odpovědět na otázku, proč se lidé nemají rádi, proč mnohé děti musí vyrůstat bez otce či matky, proč lidé přemýšlejí, jak druhému uškodit, jak jej okrást, využít. Proč vlastně dějiny lidstva jsou dějinami samých válek, proč vlastně i Bible je plná příběhů o lidské nenávisti, cizoložství a válkách. A zase Bible nám odpovídá velice objektivně: „Ale nepravosti vaše rozločily vás s Bohem vaším, (a hříchové vaši to způsobily, že skryl tvář před vámi, aby neslyšel).“ (Izaiáš 59,2). Zde si čteme o tom nejhorším dopadu hříchu, o mezeře mezi Stvořitelem a člověkem. Přichází tedy hřich, ale opět, stejně jako láska, to není pouhý pojem či výmysl křesťanů, ale mocná síla, před kterou je člověk zcela bezmocný. Hřich se dostal na svět působením oné nepřátelské moci tmy a prostřednictvím vzpoury člověka vůči Bohu. Tedy stejně tak, jak se dostává na svět i v naší době. A hřich plodí utrpení a nakonec pak smrt, věčnou smrt. Není snad nic horší, než právě to, že tato smrt je věčná. Bez

šance, že by se dala nějak obejít, zkrátit. Kdybych ale měl takto beznadějně, třebaže objektivně, skončit, podohal bych se mnohým filosofům a spisovatelům, kteří tento hrozný stav člověka pozorněji a popisuji. Ale já mám v rukou ne lidské, ale Boží slovo, slovo s nebe, a to ukazuje cestu dál. Ukazuje zase Boží lásku. Už jednou Bůh člověka stvořil v lásce. A zde podruhé vytahuje člověka láskou z bahna, do kterého zabředl vlastní vinou, a z kterého není úniku. Bůh opět hledá člověka. „Dokazuje pak Bůh lásky své k nám, neboť když jsme ještě hříšníci byli, Kristus umřel za nás“. Syn Boží, jedinečný, jednorozený, nás přišel zachránit, vrátil k Boží lásce, k tomu zdroji lásky a života.

Pán Ježíš je jedinečný. Jedinečný proto, že miloval nejnežitnější. Nic za svou lásku neočekával, na rozdíl od nás, kteří chceme bud' uznání naší lásky nebo alespoň odezvu. A též proto je jedinečný, že když On nepřišel, již nikdo by nás nezachránil. Kdyby On zklamal, nebylo druhému na zemi ani

na nebi, který by uspokojil spravedlivý Boží hněv, visící nad námi. A jak na tuto lásku Pána Ježíše Krista reaguje člověk? Pláč Jeremiášův 1,12, uvádí tato prorocká slova: „Nic-li vám do toho, ó všechni, kteří tudy jdete? Pohleďte a vizte, jestli bolest podobná bolesti mé, která je mi učiněna, jak mě zármutkem naplnil Hospodin v den prchlivosti hněvu svého“. Nic-liž vám do toho, nic vám není do toho, že někdo na vašem místě umíral? Jste skutečně tak lhostejní? Ne, nechce se mi věřit, že člověk může být takovým címkem. Když totiž všechno slyší, uvědomí si, pozná? Chceš-li totiž, milý příteli, poznat pravou lásku, po které zcela určitě toužíš, po které toužili všechni před námi a budou toužit po nás, pak se musíš dříve či později setkat s Pánem Ježíšem. A setkáš-li se s ním, pak neváhej Jemu svěřit své hříchy. Poprosit jez, že odpustí a děkovat, vroucně děkovat, když všechnu tu tíhu s tebe sejmě a umožní ti tak začátek nového života.

M. M.—k

POSLEDNÍ ŠANCE

Napínavě natočený film „Poslední šance“ ukazuje osudy skupinky uprchlíků. Pronásledovaní nepřítelem se snažili překonat za bouře a sněhu horské hřbety Alp, aby se dostali do bezpečí do Švýcarska, aby si tak zachránili život. Téměř u cíle je však objevila skupina pronásledovatelů. Existoval jen jediný způsob záchrany — poslední šance — že se někdo obětuje za ostatní.

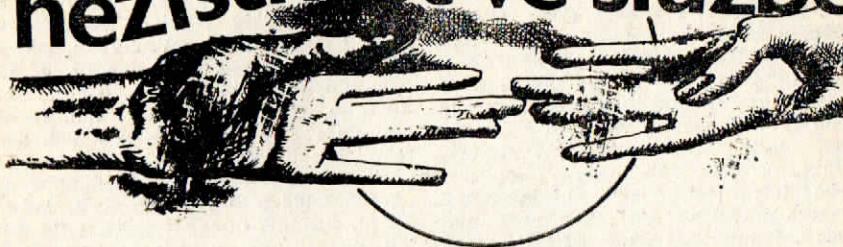
Jeden mladik na sebe upoutal pozornost pronásledovatelů — a tím ostatní získali rozhodující náskok, aby s vypětím posledních sil dosáhli vytoužené hranice, za níž byli v bezpečí. Zaplatil však vlastním životem. Jejich životy byly vykoupeny jeho smrtí.

To je jen nedokonalý obraz toho, jakou nám Spasitel svou smrt dal jedinečnou příležitost utéci spravedlivému a neúprosnému Božímu soudu. Přišel na tuto Zemi, aby dal svůj život na vykoupení za mnohé lidi. Strhl hněv svatého Boha na sebe, aby nás mohl zachránit. Zaujal na soudu před Bohem naše místo.

Tato šance je i pro tebe. Chceš ji věrou využít? Pamatuj: Bez Krista není naděje, že bychom mohli před Bohem obstát. On je tvá poslední příležitost, jak uniknout Božímu soudu. Kdo Jej odmítne jako svého Spasitele, musí počít s tím, že se jednou bude muset před Ním odpovídat.

přel. tp

nezištnost ve službě

Život opravdového křesťana je ne- ské chvále" (Ga 5,26; F 2,3), která zne- myslitelný bez praktické služby. Kdo hodnocuje naši službu. V Božích očích prožil skutečné obrácení a odpuštění vítězí jen dětská upřímnost, již je cí- svých hříchů, ten touží z plného srdece zí jakýkoliv postranní úmysl.

žít a pracovat pro svého Pána. Každý Krásným příkladem nezištné služby má právo přiložit ruku k dílu podle ve Starém zákoně je Barzillai Galádmíry své víry (ř 12,3) a podle svého ský (2S 19,31-37). Mnoho se o něm ne- obdarování (Ef 4,11). Práce, služeb a dovidáme. Ale i ta stručná zmínka dá- ūkolů je právě tolik, kolik jich chce- vā nahlédnout do jeho srdce. Barzillai se stará o krále Davida v době, kdy je tivě tím, co jsme dostali, pak nám to pěkná růst a rozšíření pracovního ob- zoru. Naopak, kdo zakopává své hřívny, ten o ně přichází. Práce pro Boží království je často skrytá bez vnějšího efektu, v lidských i vlastních očích za- nedbatelná. Její dosah si možná ani ne- uvědomujeme. Připomeňme si jen po- danou čiště studené vody. Je to však služba samotnému Králi, který přehlíží rozmáchlá gesta, protože Jeho pohled míří k srdci člověka. On posuzuje „skrytého srdce člověka“ s jeho vnitřními pohnutkami. A právě zde čihá na každého služebníka nebezpečí, které může být v touze po zhodnocení služby Pánu již zde na zemi. Nemusí to být právě lítost v „dile Hospodinově“ neuvaldou korunu slávy.

Taková je pravá povaha nezištné služby, která má být vlastní všem, kdo pracují pro svého Krále. Ne z touhy po odměně, ne z touhy po prázdné lidské chvále, ale z lásky k Tomu, který si nás zamiloval tak, že za nás dal svůj život. Jen z Jeho úst jednou zazní: „To dobré, služebníče dobrý a věrný“, a jen

(Jr 48,10), stačí touha po „marné lid-

hk

CHODIT S BOHOM

Nože si zvykni s ním a maj pokoj, tak pride na teba dobré.

Job 22,21

Chodit s Bohom tak, ako Enoch chodil (1M 5,24), nie je pre mnohých kresťanov samozrejmé. Raz si Jeho prítomnosť po našom boku uvedomujeme a nás život je plný istoty, služby a konania Jeho vôle, inokedy si Jeho prítomnosť ne-uvedomujeme a nás život sú samé obavy a snahy niečo pre Pána vykonáť. Tak, ako vedomie, že chodíme pred Pánom nás vedie k zodpovednému životu, tak vedomie, že On je po našom boku nás vedie k istote, bezpečnosti a užitočnému životu služby. On je záruka pomoci, ved' bez Noho nemôžeme nič robiť (J 15,5).

Hovorí sa, že „zvyk je zelená košeľa“ a z tej sa fažko vyzlieka. Jóbovi je doporučené, aby si zvykol so Všemohúcim. Ak sa naučí v Bozej prítomnosti usta- vične žiť, len fažko ju bude postrádať. Chodit pokorne so svojím Bohom je nie- len dobré, ale je to tiež Jeho vôle (Mich 6,8). Pre človeka je zárukou pokoja a istoty a tiež toho, že čo koná po Jeho boku, v Jeho sile a pod Jeho dohľadom, je k požehnaniu iným a na slávu Božiu.

Pýtajme sa sami seba: Aký je nás zvyk? Nie náhodou taký, že chodíme „bez Noho“ a až nás prikácať fažkosť spomenieme si — ved' je tu ešte Pán? Ten, kto s Bohom žije, môže veriť, že ho aj vedie. No ten, kto dovolí, aby hriech toto spojenie narušil, sa jedného dňa prekvapí, že Hospodin odišiel — tak, ako to bolо v pripade Samsona a on o tom ani nevedel (Sd 16,20).

Chodit usta- vične so svojím Pánom znamená život modlitby a ostríhania Jeho slova. To sa musíme učiť, nie je nám to samozrejmé. No keď si na to zvykne- me, nás život nebudú samé pokusy a záplaty. Bude to život pokoja a služby pre Pána na pravom mieste a v pravý čas.

V. O.

NA ÚSVITĚ

Evangelista Lukáš na konci 21. kapitoly uvádí způsob, jak a kdy se Pán Ježíš Kristus připravoval na denní činnost a jak jeho posluchačům vyhovooval čas a miesto ranného vyučování.

Užitek z přístupu k milému Učiteli byl pro upřímné posluchače dvojnásobný. Zaprve to byla vhodná denní doba, kdy jejich mysl nebyla ještě cele zaujata mnohými problémy. Zadruhé to byly čerstvé myšlenky, které jim Pán přinášel po svých jitřních modlitbách. A také prostredí v chráme, které On volil, bylo pro posluchače velice příhodné.

Zdalípak my také toužíme po podobném užitku? Nevymlouváme se, že nemáme takové možnosti, jaké tehdy měli citelé milovaného Kazatele? Dejme stranou takové nekonstruktívny úvahy a zkusme za dnešních, Duchem svatým připravených podmínek se přiblížit k správnějšímu začátku naší denní činnosti. Přijemné prostředí nám dá naše pokorné sklonění na kolenou s děkovnou modlitbou. Boží řeč nás osloví z Písma svatého i z přečtení úvahy „na každý den“. Když však různé starosti, ale i zábava nás okrádají o potřebnou délku nočního odpočinku, vezmou nám též důstojnější zahájení nového dne. Dostaví-li se pak neúspěchy ve škole či v zaměstnání, špatná nálada důchodců — vlastní vinu přiznáme málodky a ani nehledáme cestu pro nápravu ve vztahu k našemu ochotnému Rádci.

Zastavme se, otevřeme knihu Žalmů a věnujme pozornost mnohým pros- bám žalmistů, například v Ž 143,8.

Vt

ZÁŘENÍ DUCHA ŽIVOTA

Motto: „Proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví PRAVDĚ. Každý, kdo je z PRAVDY, slyší hlas můj.“ Jan 18,37
„Dí je mu Pilát: Co jest PRAVDA?“ Jan 18,38
„Dí Ježíš jemu („nevěřícímu Tomášovi“): JÁ jsem ta cesta, i PRAVDA, i život — žádný nepřichází k Otci než skrze mne.“ Jan 14,6

BOJ O PRAVDU A PRO PRAVDU...

Je třeba o pravdu bojovat? Vždyť jí Bůh přece ze své lásky a milosti lidem dal (J 3,16)! Nyní jde o to ji s vděčnou kající pokorou přijmout v Pánu Ježíši Kristu a v jeho Duchu ji věrně zachoval až do smrti. Praktický boj o pravdu v životních zkouškách je pak Boží a ne nás. Trvalé opouštění Kristovy cesty a jeho příkladu na hoře pokušení oslepuje chlebem materiálního hojnosti, leskem pozemské slávy a blaženstvím osobní moci. Důsledkem je pošetilost místo moudrosti, nízkost místo ušlechtilosti a marnost místo smysluplnosti v lidském životě ...

Tak došlo na konci XIV. stol. a počátkem XV. stol. k největší morální krizi „křestanské civilizace“ v Evropě po smrti obou „hlav“ — římského papeže Řehoře XI., který opustil Avignon a římského císaře Karla IV. v roce 1378. Vznikla papežská dvojice v Římě a v Avignonu — a snaha o nápravu v roce 1409 zvolila v italské Pise třetího papeže, avšak první dva neodstoupili. Jejich mocenské boje vedly k vzájemným klatbám a k nákladným válkám diplomatickým i na bojištích. Stejně zuřil i boj mezi „římskými králi“ (kandidáty římského císařství). V jeho centru byly výsostné zájmy rodu Lucemburků, zemí české koruny, německé říšské šlechty a ambiciozní politiky ctižádostivého uherského krále Zikmunda, což s vlašskou neschopností Václava IV. vedlo k neřešitelným konfliktním situacím, v nichž Václav IV. ztratil veškerou podporu. Václav IV. byl člověk dobrého srdce, byl však rozumný a až k nepříčetnosti popudlivý vůči své oponenti. To spolu s nevhodnou volbou oblíbenců a rádců vedlo k tomu, že ztratil své věrné a upřímné přátele. Mezi ně patřil vzdělaný arcibiskup Jan z Jenštejna (při zběsilém králově řádění ve včeli „kladrubského biskupství“, jemuž padl za oběť Jan z Nepomuku a Jenštejn se zachránil útěkem). Dále to byl sice nedostatečně vzdělaný, ale věrný a statečný „voják více nož církevní hodnostář“ arcibiskup Zbyněk Zajíc z Házenburka, který se svou otevřenosí a statečností vystavil Václavově kruté perzekuci. A když si král Václav svou povahu popudil i svého upřímného a nezíštného bratra Jana Zhořeleckého, zůstal nakonec osamocen a v zajetí intrik nespokojeného panstva doma i v Němcích, nespokojeného klérů a nakonec i poddaných německé národnosti. Ty si popudil zejména svým opatřením ve prospěch Čechů na univerzitě svým Dekretem kutnohorským (1409).

Do této chaotické mezinárodní i domácí situace vstoupil český národ svou dějinou osudovostí v hledání pravdy. Důležitou roli tu sehrála zejména univerzita, inspirovaná spisy oxfordského profesora Johna Wycliffa († 1384). Ten jako první zpochybnil tradiční mocensko-organizační systém obecné církve břitkou analýzou podle autority Písma. Na pražské univerzitě na sebe v četných disputacích i na kazatelně upoutal pozornost zejména Jan Hus.

MISTR JAN HUS se narodil asi v roce 1369 v prosté selské rodině v Husinci na Prachaticku. Po ukončení vyšší přípravné školy v Prachaticích odchází asi r. 1389 jako student na univerzitu do Prahy, aby byl knězem, jak sám upřímně vyznává „pro dobré bydlo a rúcho, a lidem vzácen byl“. Postupně dosáhl hod-

ností bakalářských na artistické i teologické fakultě a titulu „mistra svobodných umění“, byl učitelem, děkanem fakulty a roku 1402 dosáhl nejvyšší hodnosti, stal se rektorem.

V témže roce 1402 se stal kazatelem v Betlémské kapli, založené královským oblibencem Janem z Milheimu roku 1391. Kaple byla zbudována prostředky zámožného pražského měšťana Jana Kříže (zvaného „Kramář“). Hus zaníceně a úderně pranýroval všechny pohoršlivé jevy kněžstva, světského panstva i bohatých měšťanů, nešetřil přítom ani neřesti prostého lidu. Jeho kázání vzbudila mimořádný ohlas a byla oblibena nejen v široké veřejnosti, ale i mnoha upřímnými vysoko postavenými lidmi i z králova a arcibiskupského dvora (včetně královny Žofie). Na druhé straně ale povstávali Husovi úhlavní nepřátelé, přirozeně círčicí ohrožení osobních privilegií a obnažení morálních slabin. Vystupují ale též principiálně na obranu vžitného tradičního pravověří dosavadní jednoty, autority kněžské svátostné pravomoci a výlučnosti posvěceného kněžského stavu a jeho hierarchie. Hus postupně ztrácel důvěru arcibiskupa v roztržce pro odsouzený vikleatismus v roce 1408 i své přátele na univerzitě, nejen německé, ale i své zaleknuté české kolegy na teologické fakultě, Stanislava ze Znojma a Štěpána Pálka. Ti se s vyšším klérem soustředili kolem Husova pozdějšího žalobce Michala od sv. Vojtěcha v Jirchářích (zvaného „ze Smradař“) a ohrožujíci povést nejen Husa, ale i panovníka a tim i českého království z podpory kacířského učení. Pod vlivem papežské autority Václavova nepřítele Řehoře je arcibiskup Zbyněk Zajíc ve stálé oponici proti panovníkovi v zájmu církve. Osmělen i papežem „pisánského opravného sněmu“ — bulami Alexandra V. proti vikleskému kacířství, vyhlášuje 15. 3. 1410 zákaz veškeré „kacířské literatury“ a její pálení bez ohledu na krále. 18. 6. 1410 vydává arcibiskup klatbu na Husa. Hus se s panovníkovou podporou odvolal na Alexandrova nástupce papeže Jana XXIII. Nedbal příliš na papežské buky a Zbyněkovi klatbu, neboť měl širokou oporu veřejnosti a papežská autorita byla zprofanována pohoršlivým schismatem. Pro taktizování Jana XXIII. s ohledem na Václavův vliv v Husově záležitosti utíká zoufalý Zbyněk před nelítostnou perzekucí k Zikmundovi do Uher a cestou umírá 28. 9. 1411 v Prešpurce. V roce 1412 nastal nový skandál vyvolaný svatokupectvím Jana XXIII., který potřeboval peníze k vedení války s neapolským králem, který podporoval odsouzeného papeže Řehoře. Odpustky prodávané kramářským způsobem pasovským farářem Václavem Tiemem vyvolaly veřejné pobouření a Hus otevřeně napadl Janovy „odpustkové buky“.

V roce 1412 vyhlásil papež prostřednictvím kardinála od sv. Angela nejhroznejší klatbu na Mistra Jana Husa s církevním interdiktem v Praze (zákaz všech bohoslužeb a kněžských služeb svátostmi po dobu Husovy přítomnosti). Sám král Husovi doporučil odchod na venkov, protože proti tomuto rozhodnutí byl bezmocný. Od roku 1412 Hus pobývá na **Kozím hrádku** u pána Jana Staršího ze Sezimova Ústí a později v roce 1414 na hradě **Krakovci** u Rakovníka u pána Jindřicha z Lažan. Na českém venkově kázával pod širým nebem velikým shromážděním a pracoval na svých latinských a hlavně českých spisech „O Církvi“, „Proti Pálčovi a Stanislavovi“, „Postilla sváteční“ (lat.), „Postilla česká“, „Dcerka“, „Krátké naučení křesťanské“ a „O svatokupectví“.

Mezitím se římský král Zikmund domluvil s Janem XXIII. o účasti na složení všeobecného církevního sněmu v Kostnici od 1. 11. 1414. Hus obdržel ke své radosti Zikmundovo pozvání se zárukami osobní ochrany.

KOSTNICKÝ KONCIL A MISTR JAN HUS

28. 10. 1414 přijíždí jako první s nádherným průvodem Jan XXIII. Je zklamán chladným přijetím a odkládáním příchodu delegátů. 3. 11. 1414 dorazil skromně a tiše Mistr Jan Hus s „ochranným doprovodem“ pánu Jana z Chlumu (Kepky), Václava z Dubé, Jindřicha z Chlumu (Lacemboka) a písáče Petra z Hladoňovic. Ubytoval se u bohabojné vdovy Fidy v sousedství městské hradební věže Scho-

tenthor. Svým předčasným příchodem, aniž by čekal na Zikmundův průvod, chtěl včas čelit nepřátelské kampani. Tím se ale dopustil zásadní chyby a upadl do nastražené pasti. 4. 11. 1414 již od rána totiž přibíjel Michal ze Smradař (povýšený papežem na hlavního Husova žalobce za český klérus titulem „de CAUSIS FIDEI“ — tj. soudce víry) těžké žaloby na Husa na vrata všech kostelů, a to s vědomím papeže, který v té době s licoměrnou laskavostí právě přijímal delegaci Husových ochránců. Klatbu nad ním nezrušil, jen omezil interdikt, aby se Hus směl pohybovat po městě, s odvoláním na „závažnost obvinění jeho vlastními krajany“!

12. 11. 1414 — mistrovský tah odkladů v příjezdu pro oslabení papežovy moci a zdůvodnění „sekcí národů“ pro úplnost všeckirkevního zastoupení, ještě před příjezdem hlavních autorit — dlouholetých reformistů Pierre de Ailly, Franceska Zabarely, teologů Jana Gersona a Dinkelsbühl a zástupců národů v čele s anglickým velvyslancem Stokesem. 28. 11. 1414 byl Hus papežem povzán „k slyšení“ a přes všechny protesty Jana z Chlumu včetně předložení Zikmundova glejtu je do 5. 12. týdenním zajatcem u kostnického kanovníka po jahlových výsleších a věrolomných kejkách koncilárním sborem ohroženého papeže. 5. 12. 1414 je na základě rozšířené falešné zprávy o Husově pokusu o útěk betlémský kazatel **vsazen do nelidský krutého vězení v podzemní kobci v sou-sedství smrduté městské stoky dominikánského kláštera**, bez ohledu na Zikmunda a jeho slovo. Tam byl vystaven stálému teroru svých žalobců a vyšetřovalců, včetně zaujatých krajanů Michala de Causis a Štěpána Pálče. Konečně 24. 12. 1414 dorazil s ozbrojeným průvodem král Zikmund. Velmi brzy poznal a pochopil „bezpredmětnost intervencí ve prospěch kacíře“ a „neplatnost svého glejtu“ ve smyslu kanonického církevního práva. To měl ve své funkci chránit a ne rušit! Dodržet slovo kacíři a škůdci církve by bylo hříchem, kdežto zrušení královského slova daného v ukvapenosti a nevědomosti je naopak ctností. Touto sofistickou metodou utíšil své svědomí.

8. 1. 1415 konečně Zikmund zakročil ve prospěch těžce nemocného a umučeného Husa a dal ho převést **do slušné místonosti vedle klášterního refektáře**, kde si mohl připravovat obhajobu a psát dopisy přátelům a díky lidskému přístupu žálařské, kteří si ho oblíbili i ojediněle přijímat své přátele, dokud nebyla cenzura bdělými nepřáteli zotřena. Tak zkonsiskovali Václavovo poselství a delegace arcibiskupa Konráda z Vechty, kterou vyslal, neměla úspěch. 20. března 1415 se Janu XXIII. podařilo s pomocí věrných německých opor Friedericha Habsburského a věvody Tyrolského uprchnout v přestoupení Štolz na koncilem přísně střežené Kostnice. Sbor propadl panice a luza vyvolala ve městě chaos. Jedině energický zásah Zikmundových ozbrojenců obnovil ve městě pořádek ve prospěch koncilního sboru. Zikmund měl jedinečnou příležitost dodržet slovo a pomoci Husovi na svobodu a k návratu do vlasti. Místo toho jej ale držel v zajetí a po obnovení pořádku ho předal „koncilním otcům“. Ti ho 24. 3. 1415 **vsadili do věžní cely zámku kostnického biskupa v Gottliebenu**. Tam s Husem velmi krutě zacházeli. Byl přikován rukama ke zdi a nohy měl v kládě. Podobný osud stihl Mistra Jeronýma Pražského, chyceného v Hirschau u českých hranic při návratu z nezdařené Husovy návštěvy — a také papeže Jana XXIII. po jeho dopadení. Jeho osud však byl vzhledem k jeho postavení velmi šetrný.

5. 6. 1415 dopřáli Husovi úlevy ve františkánském (minoritském či bosáckém) klášterním vězení, vyhrazeném městu. Zasloužili se o to neúnavní bojovníci za Husův život — neohrozený pán Jan z Chlumu a Václav z Dubé. Ti vyvolali v českých zemích protestní akci většiny českých a moravských pánů. Toho se Zikmund (jako Václavův dědic) přece jen zalezl. Kromě slušného vězení vymohli několikrát urgované „veřejné slyšení Husa koncilem“. Hned 5. června bylo **první slyšení v refektáři „bosáků“**. Bylo k němu předem připravené odsouzení Husa na základě výňatků vytržených ze souvislosti textu jeho spisu. Jeho

přátelé zmařili režii tohoto jednání nabídkou, že dodají úplné texty. Když se Hus dovolal toho, že přišel dobrovolně a odvolal se na královu slovo o ochraně, Zikmund se pohotově ospravedlnil přijatým sofistikním argumentem o neplatnosti slova, daného heretikovi (rozbiječi církve).

7. června následovalo **druhé slyšení**, v němž se de Ailly snažil jednání převést ze sporného a choulostivého disciplinárního pole na rovinu věroučnou. Hus se však s církví shodoval v učení o transsubstanciaci, takže obvinění selhalo. Zato byl káráno „z neupřímnosti“ a nenáležitých požadavků „lepšího poučení z Písma“ místo poslušnosti svých církevních představených. Zabarella navrhoval stylizovat vhodnou písemnou formulaci, kterou by Hus s ohledem na své svědomí mohl podepsat. Poukázal na přítomnost nejméně 60 teologů na koncilu, na výkvět bohoslovi současné církve v jejich jednotě a na Husovo naprosté osamocení.

8. června bylo **poslední slyšení**. Hus byl obviněn jako přívrženec nenáležitých a církvi zcela zavřených „viklefovských“ názorů v kazatelské činnosti:

a) Z nezdoprovádného napadání hlavy církve a duchovenstva vůbec před nenáležitými posluchači a bez možnosti jejich obhajoby,

b) za výroky o nepotřebnosti papežů, kardinálů a prelatů ke správě církve,

c) za tvrzení, že všechna moc „hlavy a údů církve“ (tj. papeže a kardinálů) je dílem světské moci císařů, vykonávajících kontrolu nad prelaty,

d) za zpochybňování a přezírání církevně právní platnosti některých církevních trestů zlehčováním autority jejich vydavatelů,

e) neslychané tvrzení, že každý papež, prelat a kněz ve stavu nekajícího smrtelného hříchu jím vlastně přestává být (quo ad meritum), i když jím navenek zůstával (quo ad officium), takže všechny jím vysluhované svátosti jsou neplatné — podobně i u světských vladařů!

f) Husovo odvolávání k nejvyšší Boží autoritě a Jeho spravedlnosti proti církvi a jejímu pořádku je vlastně jejím odsouzením, pohrdnutím a největším hříchem lidské pýchy vůbec.

A tak dějiny dospěly k osudově nezbytné Husově hranici. Ve jménu svobody svého svědomí a jeho svrchované odpovědnosti před pravdou vyšší než je lidská Hus odmítl odvdat myšlenky, jimiž otfásal samými základy jednotné obecné „svaté“ křesťanské církve v její nerozdělitelné mocenskopolitické organizační struktuře. „Odsvěcený“ a odsouzený věroučnou formulí zbožných biskupů „tělo ohni“ a „duši dáblu“ jde na hranici, když 6. července odmítl poslední nabídku Zikmundova posla k odvolání slovy: „Ale já se cítím v duši své nevinna a na té pravdě, kterouž poznav, jsem učil a kázel, nyní vesele chci umířit.“ Pak naposled zvolal: „Kriste, Synu Boha živého, smiluj se nad mnou!“ kk

ŽELANIE TÝCHTO DNÍ

Mám iba jedno želanie
uprostred týchto búrnych dní:
Aby dňa slávne spasenie
preťalo navždy hriechu tmy.

Aby sa ľudia zrodili
ešte raz, celkom odznova.
Dažde ich z neba skropili,
zovrela náruč Otcova.

Aby šiel Kristus dopredu,
nejlepší Vítaz z Golgoty.
Zamenil hojnosc za biedu,
večne sme žili — ja i ty.

jk

MAGICKÁ SKRINKA

V 8. a 9. čísle Bratrské rodiny byl v minulém roce zveřejněn seriál článků k otázce KŘESTAN A TELEVIZE. Provedli jsme výběr některých myšlenek z tohoto seriálu.

Připustme, že svého času rozhlas, světská literatura a noviny a zcela jistě divadlo a film, nejnověji video jako dnes televize, bývaly přijímány s obdobnými rozpaky. Televize má však v nynějším věku postavení až příliš výsadní. Nechtě se nám do hlasu nevkrade omluvný tón, že o ní vůbec mluvime (když už ji v našich rodinách máme). Pěstovali bychom asi jalešné tabu se silnou dávkou pokrytectví. Pokusme se spíše otevřeně pohlédnout na obě strany — těch, kteří ji mají, přijali ji bezmála za dominantního člena rodiny, či ji nemohou přijít na jméno. A podívějme se předně každý kriticky na sebe samého.

Krajní přístup je přirozeně možný dvojí. Záporný až negativistický: demonizace obrazovky ztělesňující svět v domě, kde obrazovka se stává molochem a modlou, ale znamením neduchovnosti, počátkem odpadu od Boha.

Ten druhý: jednoznačně pozitivní. Vždyť jde o normální sdělovací prostředek, kterému je třeba věnovat určitou pozornost, je ho nutno přijmout bez podstatnějších výhrad. Ostatně dává poučení i zábavu, není také nutné se vším souhlasit.

Protože víme, že oba přístupy se u nás objevují, pokusme ukázat oběma skupinám na jejich úskalí. Té první: Nepropadni paušálnímu sudičství a farizejskému domnění sebedokonalosti, že jsi lepší a mnohem duchovnější než ten, kdo televizi má. Ono to může být i naopak.

A té druhé: Zamysli se, zda jsi hledání na obrazovku skutečně nepropadl, zda tě neobírá o většinu volného času i tvé blízké o čas, který bys měl věnovat právě jím. Dětem, partnerovi v manželství. Zda zde také není rezerva pro tvé osobní čtení Bible, přemýšlení o přečteném, rozjímání nad ní. Zda není krácen, nebo nevypadl čas pro ztištění rodiny u Božího Slova. Zamysli se, zda ten předmět nemá nad tebou moc, která mu nenáleží a neříš naň již jen ze setrváčnosti (nevěda pořádně nač; ono pak na tom již tolík ani nesejdě).

A ještě slovo těm, kdo si jsou vědomi obou úskalí a hledají východisko mezi nimi. Jistě, obrazovka může mít až sugestivní moc. Týká se to zvláště dětí. Předávkování u nich může vést už k naprostému nezájmu o hračky, jež tvůrčím způsobem rozvíjejí jejich osobnost. Podobně začíná mizet zájem o knihy. Čtěte s rodinou všichni pohromadě hodnotnou zajímavou knihu, která by všechny zaujala. Není nadto, když rodina takto spolu „cítí“, je třeba i dojata, nebo se spolu směje a o přečteném spontánně hovoří. Tato volba osobního kontaktu a rodinné pohody je z nejšťastnějších ...

Rodina sa už nestretáva tradične pri stole, pri obedze, pri večeri. Deti, alebo starší členovia rodiny si nechcú nechať újst oblúbený seriál na pokračovanie, a tak sa konzumuje večera pri televízii, resp. aspoň bez niektorých členov rodiny. Televízia rozbiela tradičné vzťahy a pohodu rodinného kruhu.

Bol som v kresťanských rodinach, kde televízor nemajú. Nenariekali, že by im chýboval. Deti sa venovali užitočnejším zábavám: pestujú hudbu, kreslia, malujú. Celá rodina má viac času stretnúť sa pri stole, pri domácej pobožnosti na modlitbách a pri Božom Slove.

Cas je dar Boží a patrí k najzáhadnejším tajomstvám ľudského života: „V tvojej ruke sú moje časy“ (Ž 31,16). Niekedy sa nám zdá, že letí kozmickou rýchlosťou, inokedy sa vlecie ako slimák. V skutočnosti plynie vždy rovnako. Deň má len dvadsať štyri hodín. Všeličo môžeme získať, stratíť a znova nádobudnúť, ale čas je tečúcim majetkom, ktorý nám nenávratne uniká. Naučme sa s časom dobre hospodáriť a využívať ho na to, čo osozi nám, našim spolubližným, ale predovšetkým na oslavu toho, ktorý nám ten čas daroval.

Odpovedzme si sami na otázku: Neodovzdáme desiatok nášho času nadarmo, nesprávnym smerom, trebárs televízii?

Z článků J. Kašpera a P. Kašby vybral —jos

DNES — ALEBO NIKDY!

V živote Ľudí prídú často také situácie, že sa musia o nejakej veci rozhodnúť hned, dnes, zajtra by už bolo neskoro. Akceptovanie myšlienky niekedy možno vykonať aj neskôr, o deň, o týždeň, mesiac, rok a podobne. No, prídú do života aj také chvíle, že dnes sa o niečom musíme rozhodnúť a dnes to rozhodnutie musíme aj realizovať, vykonať, zajtra by to už bolo neskoro.

To života Ľudí má čo povedať aj Boh, aj keď mnohí s Ním nepočítajú a neuznávajú Ho. Boh volá Ľudí k návratu, k pokániu. Nevolá však všetkých Ľudí odrazu, volá osobne, volá len tých, ktorých oslovuje, keď sa priblížili k Nemu, k Ježišovi. Chceš sa naozaj navrátiť k Bohu a máš už pripravené

k Jeho volaniu? Potom volá i teba. Boh tiež nevolá vždycky a za každú cenu. Volá rozličným spôsobom: V prvom rade Boh volá Ľudí k návratu skrane svoje Slovo. Božie Slovo je dnes dostupné každému. Máš svoju Bibiu? A keď nemáš, tak prečo? Boh tiež volá cez inú duchovnú literatúru, cez rozličné skúsky, nemoc, osobné oslovnenie a podobne. „Dnes, keby ste počuli jeho hlas, nezavrtadzujte svoje srdcia“ (Žd 4,7)!

Otvor svoje srdce pre Boží hlas do koránu, hned dnes, aby si v živote niečo dôležité nepremeškal! Boh volá raz i dvakrát, teba osobne, Jeho volanie je špecifické len pre teba, v tvoj deň, v tvojej situácii. Neraď sa s nikým, je to šanca len pre teba. Nepremeškaj ju! Dnes — alebo nikdy! Zajtra bude volať Boh už k inému. Nikomu neboli ešte raz daný život na opravu — a nebude daný ani tebe. pk

V čas minulosti som ťa počul a v deň spasenia som ti pomohol. Hľa, teraz je čas milosti, hľa, teraz deň spasenia.

Americký kazateľ Staujacher uverejnil v jednom letáku zaujímavú kázeň, ktorá patrila laviciam v zhromaždení.

Dnes budem hovoriť k laviciam. Už veľa ráz som o tom premýšľal, ale dnes som sa dostal k uskutočneniu. Za rôznych okolností som slúžil Božím Slovom; hovoril som k starcom, deťom, matkám, otcom, priateľom, ktorí chodili do zhromaždenia, ale laviciam ešte nie. Moja reč sa delí na dve časti: pochvaly a námietky.

Vy, milé lavice, ste tu vždy prítomné, nech je akékoľvek počasie. Nie ste uzmeň ani vám nevadí veľké teplo. Nevadí vám, keď prší. Čo sa deje v inom zhromaždení a čo sa káže inde, vy sa o to nestaráte. Vy ste vždy v zhromaždení. S vami vždy môžem počítať. Nekonáte do kina, divadla, na zábavy, neukracuje vás futbalový zápas v televízii, nechádzať po náštevách počas zhromaždenia. Vy tým, že ste stále tu v zhromaždení, vydávate svedectvo o tom, že stojíte po boku pravdy a spravodlivosti. Nepremeňte ani jednu príležitosť, aby ste počúvali Slovo Božie, nevymeňte ani jednu biblickú a modlitebnú hodinu ani zhromaždenie. Avšak dôrazne vám musím pripomenúť, že vo vásich radoch sú dvojaké lavice: plné a prázdne. Tešíme sa, že ste vždy prítomné, ale viac by som sa tešil, keby som videl pred sebou viac plných a menej prázdných lavíc. Zvolášť pochválím vás, prázdne lavice, lebo vy nielen že ste tu, ale ste aj tu upredu. Vaše správanie je vždy vzorné. Nikdy nerušíte zhromaždenie neskorým príchodom; vždy ste tu presne. Na jar sme nemuseli pochybať o vašom zařazení. Keby ste mali nové šaty, možno by ste vždy príšli neskoro, aby vás každý videl — obdivoval. Nikdy sa neobraciate, keď niekto príde neskoro, nespíte, nečitate, aby ste slúžiacemu dali najavo, že vás nezaujíma to, čo hovorí. Nikdy nekritizujete slúžacieho a to, čo hovorí. Naozaj ste pokojná spoločnosť, nikdy sa medzi sebou nehádate. Nikdy vám nepríde zle a nemusíte opustiť miestnosť. Milé dobré lavice, preto zvlášť vás musím pochváliť. Každému vás musím len odporúčať, aké ste rozhodne a vytrvalé. Nepodobáte sa mesiacu, ktorý mení svoju tvár. Nebeháte za senzáciami, o ktorých počujete. Môžem sa na vás úplne spoľahnúť.

Predsa však mám proti vám námietku: Moja námietka je tá, že do konca vypočuté kázanie vám nič neposlúžila. Škoda každej námahy voči vám. Nie ste lepšie ako pred rokom, ste stále rovnaké. Tvrde ste a nepriateľské, niet vo vás ani trochu porozumenia. Nevážite si námahu a obetavosť vynaloženú pre vás. Čo poviem, neprijímate. Dotýka sa to vždy iba vásheho povrchu. Nie ste mi pomocní druhovia v práci. Neprivediete nikoho so sebou, nenavštívite ani jediného chorého, nepotešte, nepomôžete dušiam, ktoré to potrebujú. Ste tvrdé, a ľahostajné. Nikdy sa nemodlite. Ste na modlitebnej hodine, ale neberiete poliel na modlitbu. Nedávate, hoci vďačného darca miluje Boh. Ó, lavice, vy vždy myslíte len na seba. Nikdy nehovoríte o veciach Pánových. Zvestovateľa Slova Božieho nepovzbudíte, aby zvestoval s väčšou radostou. Ste také studené a strnulé — môžete hovoriť zo srdca, a predsa sa mu nepodarí vás ani trochu

rozohriať. Zvestujúci sa môže namáhať, ako chce, predsa sa mu nepodarí vás ani trochu rozohriať. Môže sa dovolávať vášho svedomia, ale vy ste voči všetkej námahi netečné. Vy, prázdne lavice, vy ešte viac zomriejete tých, ktorí prídu do vašich radov. Často počújem, ako ľudia hovoria: „Príšli sme, ale vieli sme veľa prázdnych lavíc, tak sme sa vrátili.“ Vaša prázdnota prízvukuje ľudom: zostaňte len vzdialenosť. Prázdne lavice viac ako všetka nevera kričia do sveta, že život podľa riadenia Božieho nestojí za nič. Svet a satan a každý neverec vie, že ste prázdne a teší sa tomu.

Prajem si zapchať ich ústa zaplnením všetkých lavíc v zhromaždení, aby zhromaždenie Pána Ježiša Krista prišlo k vŕšazstvu. Dájam, moje milé lavice, že priznávate svoju zodpovednosť a že budeťe nielen prítomné, ale aj zaplnené.

A na záver chcem povedať: Nestrácajte vôle, ale zostaňte verné, lebo pride deň, keď ti, čo vo vás sedia budú patrif k vŕšaznej Cirkvi Kristovej tam, kde nebude už viac prázdných lavíc.

Rozsievač XXXI/3-4, 1944 upr. DL

Z REDAKČNÍ POŠTY

Vážení bratia v redakci Živých slov!

S užitkem a vděčnosti jsem si přečetl článek „Kdo včer, nebude kvapiti“.

Chci bratrů rozumět v podstatné myšlence. Dovolte mi však několik slov o kazatelích a shromáždění. Především si musíme uvědomit, že shromáždění má vymezený čas k vyřízení promodeného, připraveného kázání — poselství. Jsou jiná sborová sejti, časově i tematicky neomezená. Tento fakt musí především respektovat kazatel, protože on má být vzorem kázání — především u sebe.

Bratr ve svém článku mluví o zápalu horlivosti, ve kterém si připraví delší kázání, při kterém se začínají množit posluchači významně divat na hodinky. Zúčastnil jsem se přemnožých kázání, kde nikdo nekontroloval čas. nechtělo se nám domů. Cítili jsme „dobře je nám tuto být“, protože Slovo byla Boží řeč k nám. A to druhé. Počítali jsme s mimořádným prodloužením. Žijeme totiž v reálném světě, i když pohostinsky.

Jakmile bratr, který káže zjistí, že množí pokukují po hodinkách — je to vždycky alarmující signál. Kde je alarm je něco v nepořádku. Musí si říci: „V jakém zápalu horlivosti jsem si připravil delší kázání? Byla to horlivost Boží nebo je v ní mnoho člověčiny?“ Délka kázání není vždycky známkou jakosti. Kázání je dar Duchu sv. Je to umění Boží moudrosti — říci podstatné v časovém rozmezí. Někteří bratři jsou známi svou časovou nekázání, někdy mnohonásobnosti. Jakoby se rádi poslouchali. Využívají Boží zvěst v náplni Boží, nebo v náplni vlastních myšlenek, závěrů, když se moží posluchači významně dívat na hodinky? Proč nebyli zaujati zvěstí, kterou jsem měl vyřídit? Bylo to promodené Slovo?

Musíme mít na zřeteli, že posluchači jsou spjati svým soukromým životem, o kterém my často ani nevím. Nemoc v rodině apod. Mají třeba ještě jiné ušlechtilé povinnosti — než vidinu dobrého oběda. Chtějí hned po shromáždění, navštívit nemocného bratra, sestru, kteří čekají na jejich službu, přinesení zvěsti evangelia, které právě slyšeli. Nebo magnetofonový pásek se zápisem kázání. Dík nekázni b'atra protahovaným slovem musí omezit, nebo docela vynechat návštěvu, protože užel spoj, který navazoval na jejich službu. A b'atr či sestra budou ten den smutní pro „zápal horlivosti“.

To poslední. Prosím, služme tak, aby ten zlý nemohl vnášet napětí do sboru při naslouchání Slova. Aby se vědělo, že milý bratr vyřídí hutné Boží slovo, které nám dá podnět k zamyslení, pokání i radosći. Dá však i časový prostor, ve kterém neuhonění můžete stihnout městský autobus — bez kvapení. B. Š.

NAŠE POMOC VĚŘÍCÍM V RUMUNSKU

První nákladní auto s potravinami na pomoc postiženým v Rumunsku, které počátkem ledna vyjízdělo z Ostravy, bylo vysláno právě věřícími z našeho sboru v Ostravě. Bratři Miloš Diatka a Ján Piš odváželi potraviny, na které přispěli věřící z Ostravy, Opavy, Havířova, Frýdku-Místku a Prahy. Cestou se zastavili v Bratislavě, kde byl náklad doplněn na nosnost auta 3000 kg. Spolu s bratřimi Jendou Kalou a Miroslavem Vyhánkem z Bratislavы, kteří v osobním autě vezli farmaceutické a hygienické prostředky, přijeli k věřícím našich sborů v Oradei. Zde vyložili třetinu nákladu a zbytek odvezli do Claje. Bratři prožili nezapomenutelné chvíle, když je celou trasou v Rumunsku pozdравovali lidé, zejména děti, a když věřící přijímali dary se slzami v očích.

O bidě těchto lidí nemáme ani zdání. Žijí tam děti, které ještě v životě neokusily sladkost čokolády. Po obdržení zásilky v Oradei mohli věřící připravit jídlo pro naše milé bratry, ale i pro další bratry, přijíždějící s pomocí z jiných zemí. V Oradei je kolem 100 věřících, v Claji asi 300. Celkem je v Rumunsku kolem 380 našich shromáždění, v nichž se schází kolem 42 tisíc věřících. Jsou tam i tři shromáždění věřících cikánů. Potěšující byla i zpráva, že v minulých pohnutých dnech v Rumunsku nikdo z věřících nezahynul. —jos

Dňa 29. 11. 1989 nás do vytúženej vlasti predišla sestra MAGDALÉNA PRŠANOVÁ z Banskej Bystrice vo veku 83 rokov. Narodila sa 12. 10. 1906 v Čačine pri Banskej Bystrici v rodine Juraja Crmana. Už v mladosti hľadala útočište pre seba, lebo mala veľmi ťažký život a nemala nikoho, na ktorého by sa mohla obrátiť s prosbou o pomoc v chorobe a súzení. Úprimne hľadala Pána Ježiša Krista, ktorý jej môže pomôcť. Našla ho na Štedrý večer roku 1934. S manželom — bratom Pršanom — prežila 27 rokov spoločného života, keď si ho Pán odvolal pred jedenástimi rokmi. Svoj dom dali pre zhromažďovanie Božieho ľudu pred 38 rokmi, kde je miestny kresťanský zbor dodnes. Milá sestra 55 rokov slúžila svojmu Pánovi, Jeho ľudu a bola nám všetkým príkladom lásky, tichosti, veľkej znalosti Písma, vernosti, milého slova potešenia a prikladného uhostenia. Tešila sa z každého obecenstva a z návštavy brata a sestry. —duk

ZPRÁVA ADMINISTRACE:

Pokud máte zájem o vydanou nebo připravovanou literaturu našich sborů, můžete si ji objednat na přiloženém korespondenčním lístku.